

[Ingmar Wagner.]

den kommunistiske gruppes vegne fremsætter dette forslag til folketingsbeslutning. Det omfatter 10 punkter, der indeholder de mest påkrævede opgaver. De bygger i høj grad på de løsninger, der er skitseret af ungdomskommissionen og senere af arbejdsmarkedskommissionen.

Først lidt om den faglige uddannelse. Den ny lærlingelov er jo nu en realitet, men der må sikres praktiske muligheder for, at den kan træde i kraft. Skal dagskolen gennemføres, må der udarbejdes planer om bygning af skoler. Det er den første betingelse for, at lovens bogstav kan blive efterlevet. Denne lærlingelov har ingenlunde betydet, at der er indgået et stigende antal nye læreforhold, tværtimod. I 1955 faldt antallet af nye læreforhold, og den samme sørgelige udvikling har vi været vidne til i 1956. Jeg skal ikke underkende, at arbejdsmarkedskommissionen har udført et stort stykke arbejde for at fremskaffe flere lærepladser, bl. a. gennem et dygtigt propagandaarbejde, men resultaterne viser, at denne virksomhed ikke slår til. Det private erhvervsliv er sig ikke sit ansvar bevidst, derfor må lovgivningsmagten træde til. Her gælder det vor ungdoms faglige kunnen og vort lands fortsatte håndværksmæssige og industrielle udvikling. Der må efter kommunisternes opfattelse ikke alene indføres forskoling i alle de fag, hvor det er muligt, for derigennem at gøre uddannelsen mere effektiv og skabe grundlag for nedsat læretid og dermed flere lærepladser; men endvidere er spørgsmålet om værkstedsskoler nu efter vor mening uhyre aktuelt; sådanne skoler er i dag et nødvendigt supplement til mesterlæren, hvis vi skal imødegå den nedgang i lærepladsernes antal, vi har været vidne til. Jeg ved godt, at nogle private virksomheder er gået i gang med opgaven, men alt viser, at dette ikke slår til; derfor må staten, eventuelt i samarbejde med erhvervslivet, påtage sig denne vigtige investering i fremtiden og ungdommen.

På baggrund af de stadig stigende krav, der i dag stilles til ungdommen, vil det være nødvendigt, at staten også sikrer former for videreuddannelse for de unge, hvem det ikke lykkedes at komme i lære. Det er

almindelig kendt, at folkeskolen ikke giver de unge det nødvendige grundlag for arbejdslivet; det er i hvert fald en anke, som arbejdsgiverne ustandselig fremfører over for de unge. Skolen for ufaglært ungdom har ikke været nogen succes, men det skyldes efter min opfattelse i høj grad dens organisering, bl. a. at den ikke er en dagskole, hvor undervisningen foregår inden for den normale arbejdstid, og således at der i denne tid udbetales fuld løn af arbejdsgiverne til de unge. De gode resultater, der mange steder høstes ved de arbejdstekniske skoler, viser, at der også ad denne vej er mulighed for at give den ufaglærte ungdom en uddannelse, som gør den mere kvalificeret i arbejdsprocessen og dermed giver de unge bedre betingelser for at sikre sig beskæftigelse i fremtiden.

Endelig er der den boglige uddannelse. Først nogle korte bemærkninger om gymnasieungdommen. For at gymnasierne fremover blot skal holde trit med udviklingen og sikre en procentvis lige så stor del af de store årganges ungdom en gymnasieuddannelse, som tilfældet var med ungdommen i 1955-56, skal der i de kommende år etableres 317 gymnasieklasser. Disse 317 nye klasser vil kræve 400 nye gymnasielærere samt lokaler, der svarer til ca. 25 nye gymnasier. Og dette betyder endda, at vi procentvis kun — jeg siger udtrykkelig: kun — fastholder det nuværende, forholdsvise lille antal gymnasieelever. Skal antallet øges, og skal der blive tale om uddannelsens demokratisering, ja, så skal der endnu mere til end det, jeg her har nævnt. Desuden må de økonomiske kår lattes ved, at der indføres en stipendieordning for gymnasister. Noget sådant var også forudset medtaget under ungdommens uddannelsesfond, men desværre afviste flertallet her i folketinget at gennemføre det.

Et større antal gymnasister — overhovedet, at der er flere unge, der ønsker en videregående uddannelse — vil meget hurtigt nødvendiggøre en udvidelse af universiteterne i København og Århus og af de andre højere læreanstalter. Af hensyn til Danmarks industrielle fremtid må der lægges særlig vægt på den tekniske uddannelse; såvel den, der gives på tek-